

Lilžes Keleiwis

su niekā nekāstūjancze Briedetka:

„Landwirthschaftliche Mittheilungen“ (Zemes=Gaspadorystes Zines).

Lilžes Keleiwis, kas Pētņycziq iškādams laštūja
ant Bertainio Mēto 50 Pen.

Apstelawimai yra nā bile folio Pōsto priimami, arba
ir paczoi Druforijoi

J. Reulānderis bey Sunaus
Lilžēje, Aukštoje Ulvęz. 67 (Gobe Str. 67).

Upsalimai,

Druforijq Lilžes Keleiwjo funkciami laštūja po 10 Pen.

Prifilulymai 15 Pen.,

už ložnq smulkeis Raštais iškpausiq Cilę.

Gromatos dėl Lilžes Keleiwjo paties iškpaomos yra
dabar iq Slaigirtius nufuncziamos.

Nro. 12.

Lilžēje, 21. Meręq.

1890.

Ras paskutiname Gzese Swiete nusi dawę.

Is Wokietijos.

Berlyne, 9. Meręq. Nedēldienēj,
9. Meręq, buvo du Mēto praėjusiu,
kaip Ciecorus Wiliams I., n'uzmiršti-
nasis pirmasis Baldonas wokisklosēs
Ciecorystēs sawo Akis ant paskutiniosēs
Atliskēs uždare ir wisur musū Zemes
Zmones Atfiminimq anōs gedulingosēs
Diendōs Szirdyje yra palaike. Ciecorus
Wiliams buvo padawadyjes, kad šioj
Dienoj Szarlottenburkio Sklepe Diewo
Szlužba butu laikoma, kurei wisi Draug-
anareci ciecoriskiojo Dwaro pribuvo

— Didziojoj ir iki paskutiniosēs
Bietōs pripildytoj Garnizundōs Bazny-
zioj tape wakar Wakare ant Geg. 6 1/2
Diewo-Szlužba ant Atfiminimo Cieco-
raus Wiliamo I. bey Ciecoraus Fry-
driko III. laikoma. Trumpay pirm
Gegoraus 6 1/2 parėjo Ciecorēne, nu
Konū bey Siuponiū jōs Szlužmōs
dalydeta ir ēmēs sawo Wietq ant
Laiptū, kur ciecoriskioji Lože randasi.
Senpat buvo jau Princese Friedrich
Rarl, kaip ir dabar prie ciecoriskiojo
Dwaro apsilankancioji Diderikēne-
Rasle Marie nu Mecklenburg-Szweryno
Pradusi. Baznyzia buvo plownay
apšwiešta.

— „Kreuz-Geitunga“ nu litū Lait-
abeziū pargabentases Zines patwirtina,
kad Ciecorystēs Saimui ney jōs Zo-
cialistū Zokanas nebibusēs priskiramas.

— Laitkrastis „Berliner Tageblatt“
rašo: Ciecorystēs Saimas sawo pir-
name Susfejime daugiausey su zocial-
polytikliskais Dalylais Darbo turēs.
Balnierystēs Zokano Uzmanymas dar
niera gataws, jis dar tikt Rudens Laitui
niera sulaukamas.

— Deputiertbuczui yra prifustas
wiens Zokano Uzmanymas dēley Ge-
itkēs Raštū bey Notaro Raštū, potam

dar wiens lits Uzmanymas, kufsai
naujus Padawadyjimū apie prie Notaro
arba Geriktēs darytūsius patikrintūsius
Rankōs Kryzius stato.

— Birma buwushtis Zemes Gaspa-
dorystēs Dalykū Ministeris Rudolfs
Friedenthal yra ant jo Dwaro Gieß-
mannsdorf pas Miestq Neisse pastimrēs.
Jo Gymasties Aprašyme yra ant to
nurodoma, kad jis Mēte 1870 Mieste
Versailles Prancuzioj prie Susirothjimo
apie naujji gruntini Ciecorystēs Da-
wada yra dirbēs, o ir šep jo Uzpē-
nymai už musū Zeme labay didi esantis.

— „Kreuz-Geitunga“ „Wosfiklajei
Geitungai“ priestaraudama rašo, kad
Paaukstinimas Uredininkū Algū iq
Ziesōs dar šime Susfejime Deputiert-
buczui busēs priskiramas.

— Bries Babaigq šio Menesto bus
prie ciecoriskiojo Dwaro kelios Szventes
dēley sulaukamojo Upsilankymo Princo
nu Wales kelamos; jūdojo Grelio
Kiteriū Szwente bus 20., Garbēs Zenlū
Szwente 22. š. M. šwencziama. Po
Welkū, antrojoj Aprilio Busej, pasidūs
Ciecorus i Szleswig-Holšteinq. Meijo
Menesj pasidarys ciecoriskasis Dwaro
sawo Buwi naujame Paloczuje pas
Potsdamq. Weikēy po to bus Upsi-
lankymas Italieneriū Karalēnēs sulau-
kamas; apie Ciecoraus Keliones Wasardōs
Gzese dar niera twirti Padawadyjimai
darhti.

— 10. Meręq. Ciecoraus nu-
dalyjo Ministerui Bötticher jūdojo Grelio
Zwaigzde.

— 12. Meręq. Swetimoms Gei-
tungoms yra iq Berlyno rapoma, kad
Ciecorus apšimēs esq, Szwedū Karaly
Norwēgiū wyriausime Mieste, Kristi-
anijoj, aplankyti. Kaip žinoma, musū
Ciecorus jau praėjusame Mēte Norwēgiuse
užflaikē, su Szwedū Karalumi ale
tūkart susieiti negalėjo, jeib jam už

wisq Ciecorui tūkart iškrobytaji Akylumq
bey Garbę pasidēlawotu. Kristianijoj
Ciecorui užflaikant didziōs zalnieriskos
Szventes ir Parodes busencios lai-
komos.

— Draugyste wokisklū Szudentū
yra sutarusi, nabagtininkui Ciecorui Wi-
liumui I. ant Kyffhäuser-Ralno wieng
Paminklo-Atmeni pastatyti, ant kurio
wyriausieji Kalbesei ciecorisklosēs Siun-
timo Kalbōs nu 17. Nowemberio 1881
bus ikalami.

— Naujstis Ciecorystēs Saimas
10. arba 15. Aprili pirmoju Kartū
sustosēs. Nu Zocialistū Zokano dabar
jau nebiera kalbama.

— 13. Meręq. Atkartotieji Kon-
ferencai Ciecoraus su Kunigaitšezju Bis-
marckiu, kaip wiens Reichskanclerui arty
stowenti Geitunga patikrina, su tūmi
niekq Darbo neturentis, kad Kunigaitštis
Bismardis iq sawo Uredo atsitraukti
norys, bet jie tikt dėl to esantis laikomi,
jeib Regierungōs Stonas priēs naujji
Ciecorystēs Saimq, potam ir Darbo-
Padalyjimas Pawasario bey Rudens-
Laitui bey galiausey Priemimas ir
Wedimas Berlyniskiojo Konferenco dēley
Darbininkū Sargybēs apmastomas butu.

— Ciecorus ketas Sztozsrotq ir
sekancziame Gzese tankiaus suwadinti,
jeib nu jōs tikrūsius Reikalus wisokeropiū
Zemes-Zmoniū Pasilaitymū tiesog pa-
tirti gautu. Pagal Ciecoraus Dumq
Ciecorystēs Saimo Partijos tikrūsius
Zmoniū Welhjimus ir Priewalingumus
ne aiskēy ipreiktancziōs, o ir apie tay
niekq nesafancziōs, kas per Wyriausybju
Ratyrinėjimus ikrasta esq. Ciecorus
priegtam ir be Sztozsrotzōs ložnq Brogq
norys pasinaudoti, jeib Zines tiesog pa-
tirti gautu.

— Wiens engliška Darbininkū Gei-
tunga pargabena Ubrogq wokiskiojo
Ciecoraus, paplowina Ciecorū Wiliumq II.

kaip demokratiską Karžygi ir galiausej sakę, kad Awirytbe wokiskofes Ciecorystės dabar per Brietelingumę Darbininkū wiso Swieto sawo Użstową radusi, jey dabar Prancuzija Wokietijej Karę apsaktyti norētumbenti, tay toktai nu wisū Darbininkū, irgi nu pat prancuziskujū, butu teikiama.

— Sultons is Lahorės (rytinioj Indijoj) Widurhij Aprilio Mēnesio i Berlyną ant Apšilankymo prie ciecoryktojo Dwaro parwyks. Sultons, kurfai kelis Mēnesius deley sawo Sweikatōs Mieste Karlsbad užsilaike ir dabar Frankfurte pr. M. wēk, sekanciose Dienose is ten i Londoni keliaus, jeib prie Englanderū Karalēnės apšilankytu, po to jis Berlyną ir Wyna aplankys ir tada per Italijōs Zemę wēl i Indiją sugryš. Prusū Princas Endrikis buwo aplink Swietą keliadams keles Dienas ir Swetys prie Dwaro Lahorės Sultono, kur jis is Singapur ypatiskay nukeliawes buwo.

— Drs. Hinzpeter, buwushyts Ciecoraus Użaugintojis, dabar Sztotsrotōs Draugšnarys, buwo neseny Miestelhyj Munchen-Gladbach (Keyno-Browincoj), jeib ant Użdawimo Ciecoraus apie tenay esancjusus Darbininkū Basflaitymus pasityrinetu. Jisai tenay Skaitly Fabrikū bey Kalnkasimū Apturetojų prie sawes ant Konferenco pasikwiete, kuriame apie Darbininkū Basflaitymus susirotyjama buwo.

— Deputiertbuczui yra ir wiens Zokano-Użmanymas deley Basirupinimo uż Siratas Mokytojų prie atwirū Szuilū prifustas. Kaip zinoma, nu Mokytojų Paliktieji (be jokio Skirtumo, ar Rasles, ar Siratos) zokaniskay prifirtą Pangzioną nu 250 Markiū gauna. Ar per situs Piningus aukšciaus dar Siratoms Pangzionai yra mokami, tay pareina ant to, kaip Mokytojų Balszcziaus Pangziono Rases stow. Dabar nykstyts Zokano-Użmanymas paliekta 250 Markiū kaip Rasles Pangzioną; Użmanyme ale dar ypatiskū Piningū Siratoms yra prakoma. Jey Mothna dar gywa yra, pasidaro sie Siratū Piningai is 50 Markiū uż lozną Rudiki, kad ale Siratos ney Mothnōs nebitur, tay još 84 Markiū tur gauti. Waldziōs Rase turetū 300000 Markiū prideti, jey sis Użmanymas butu primamas.

— Susideirinimas tarp Kalnkasimū Apturetojų bey Angliū Darbininkū nepastojō galimas. Dabar wisotinas Darbo Atmetimas yra sulaukamas, is wiso tokie 300000 Darbininkū rytoj streikierūti pradēs.

— Kaip „Kreuz-Geitungai“ is Petersburkio rakoma yra, esas Rasfoliū Ciecorus teip wadinamaji Mikelio Pa-

loezu nusipirkes, i kuri jis sekanciamē Gzese weikej itraukēs. Itkiol nu Ciecoraus apgywentasis Unithkow-Paloczus busēs Grosfirštui Waldziōs Baskelėjui priskiramas, kurfai ir ypatiskus Lydetojus bey Uredininkus gausēs. Nu kitōs Busēs wēl yra rakoma, kad Carewytke Balydejiame jo Droslio, Marhnei priklausanciojo Grosfiršto Jurgio, weikej ant Kelionēs aplink Swietą pasidūsēs. Itkiol liūbejo mastolikstas Karalunas tikt wisoleropas Ciecorystēs Dales aplanktyti, jeib toms žmoniū Giminiems, ant kuriū jis Kartą ponawoti turēs, pasirodytu, ilgesniū Kelioniū swetimose Zemese jis ale itkiol nebūwo apsiēmēs. Is to, kad jis dabar Kelionē aplink Swietą daryti nor, galime geray suprausti, kad jo Suweneziawojimo dabar niera mislyjama.

— 14. Merca. Wisa wokiskloji Kawalrija pagal „Kreuz-Geitungōs“ Pranešimą nauje Sziole gausenti.

— Gwieriū Fabrikej bey Artillerijōs Darbawietej Szpandawoj itkiol Darbas tankej 12 iki 13 Adynū Dienōs Laike trukēs, ant Ciecoraus Baliepimo dabar ale tenay Darbas ant dekimt Adynū nutrumpintas esās.

Szweryne, 10. Merca. Didercicis nu Mecklenburg-Szweryno, kaip zinoma, labay blogay serga ir dabar Mieste Kannes (pietinioj Prancuzijoj) užsilaike. 8. Merca wiena liekoriska Zine apie jē isleista tape, kuri apsakō, kad 28. Febr. sunkus Drugys bey Sutrowhimo - Regalingumas prifidēs. Drugys 6 Dienas patekēs ir Kepenos Kartais suputusios. 6. š. M. Drugys wēl pasliowēs ir Sylā wēl pamazelum sugryštanti.

Uchen, 13. Merca. Reliose Milū Fabrikese yra Audzejē sawo Bonams prisake, kad jie Darbą atmesenti, jey ne 14 Dienū Karpe jū Algos prashytoju Budu busencios padidinamos, wienoj kitoj Milū Fabrikej Darbininkai streikierūti pradējo, kadangi wiens jū Draugas, kaip sakoma, be tikrōs Priežasties balinpaleistas tapes.

Is Rasfolijōs.

Petersburkyj, 10. Merca. Wakarpyksciamē Susiejime slawiskofes Geradejstēs Draugystēs tape apsaktyta, kad Bedą kenziantiesiems Montenegrynciems Rasfolioj per Kunigus is wiso 200000 Rubliū surinkta esā, nu kuriū jau daugiaus kaip 160000 Rubliū isfusti tapes.

— 13. Merca. Is Kurlanto yra rakoma: Meijo Mēnesij š. M. prasidēs po Bedimu Inzenijerū - Obersto Maldonald Darbai ant Itaisyimo Lyhawōs Raro - Dsto, ant kurio 13 Milijonū Rubliū imelyti yra. Likrasis Raro - Dstas tokius 8 iki 10 Rplometeriū i parzę Zemę statytas esās, is kur wiena Kar-

nole i Jures nuwesenti, kuri tok rwinga busenti budawojama, kad didziausieji Pancerkiepei šiūm Taly galesenti begti.

— Kaip Geitungos praneša, ypatiskolji Rasliū Sustatytoji Maria Dochebrikowa, kuri Ciecorui is Szirdies Sujudimo wiena Gromatą apie trūd nūsius Rasfolijōs Basflaitymus prifuntusi, tujau po jōs Bargryzimo i Parcho i Petersburki suimta ir i Kalejimo nugabenta.

Szwieziausos Zines.

Berlyne, 17. Merca. Wakar Reichskancleris Kunigaitstis Bismardis Ciecoraus prase, kad is jo Uredo kaip Reichskancleris bey Ministerprezidents butu valeidjimas. Ciecoryskasis Zwelyjimas yra patlab sulaukamas. Sakoma, kad Waldziōs Ministeris Grows Herberts Bismardis Urede pasilikēs. Bonn, 17. Merca. Wakar Wasare buwo fizion taigus Zemes Trinktis wajuntamas.

Turgaus Preke

nu 19. Merca 1890.

	Tilkeje		Klaipėdo	
	M	S	M	S
Kweczet	925	950	775	8
Rugej	830	850	660	7
Mezej	7	720	470	5
Awijos	790	820	360	4
Žirnei, balt. rain.	850	950	8	8
	850	950	850	9
Koputes	140	170	120	13
Kiaufei ant Kapds	3	—	280	—
Swiekas	—	90	110	1
Kiauliena	—	60	70	—
Zautiena, geriausoji	—	35	50	—
Wershiena	—	30	60	—
Awiena	—	45	60	—
Sziens uż Centneri	260	3	2	2
Szandai	—	—	180	2
Szandai uż Kapg.	39	36	—	—
Semenei uż nauj. Sziep.	10	11	—	—
Timotai uż Centneri	19	21	—	—
Krustene, prasta uż 2	—	34	—	—
Awija Krūpai Swarg	—	44	—	—
Linai uż Centneri	—	—	24	—
Malta, minksta	—	—	46	48
Malta, keta	—	—	48	50

Turgaus Prekes Karaliaucuje

19. Merca.

Uż 100 Sworns Szieno 2 Ml. 70 Pen. 3 Ml. 50 Pen. Szandū 3 Ml. — Pen. it 3 Ml. 80 Pen. Kwiecziū 8 Ml. 80 Pen. it 9 Ml. 60 Pen. Augiū 8 Ml. — Pen. it 8 Ml. 50 Pen., didziū Miejiū 7 Ml. 20 Pen. it 7 Ml. 50 Pen., majiū Miejiū 6 Ml. 60 Pen. it 7 Ml. — Pen., Awijū 8 Ml. 20 Pen. it 9 Ml. — Pen., rainū Žirniū 9 Ml. 30 Pen. it 10 Ml. — Pen., baltū Žirniū 9 Ml. — Pen. it 9 Ml. 50 Pen., uż naujaji Szepeli Kopucziū 1 Ml. 50 Pen. it 2 Ml. 60 Pen. uż Swarg Zautiend 40 it 70 Pen., Kiaulend 55 it 80 Pen., Awiend 40 it 70 Pen., Wershend 30 it 70 Pen., Swiend 1 Ml. — Pen. it 1 Ml. 30 Pen. uż 15 Kiaufus — Ml. 60 Pen. it 1 Ml. — Pen.

Malšos Wardawimo Termynai

nu 24. it 31. Merca 1890.

24. Merca ant Žeg. 10: Insterburg prie Zahmann Oberfiršt. Bröbblauen.
 25. . . . . 10: Georgenburg, Oberfiršt. Pabrojen.
 25. . . . . 10: Krutinuse prie Andrea, Oberfiršt. Krutinnen.
 26. . . . . 10: Nikolaiuse (Deutšes Haus) Oberfiršt. Nikolaiten.
 26. . . . . 11: Wiswilij prie Gupet, Oberfiršt. Schmaleninglen.
 26. . . . . 10: Egdēnuse prie Meyer, Oberfiršt. Ujballen.
 26. . . . . 10: Badschwingen, Oberfiršt. Seydwalde.
 28. . . . . 11: Warnuse (Karczamos) Oberfiršt. Warnen.

Išsimanymas sveiko Kraujo žm-
 1817. **Kune** prie žmona dar tankeš labay
 1818. nera permanomas. Niera toktai suprantama,
 1819. d didis Šaitlus wisofia Lida is prasto,
 1820. o geray susiejusio Kraujo pasidaro. Tie, kurie
 1821. nie Kraujo-Vedumq, Kraujo - Astwerzimq
 1822. Kraujo Sujudimq, Szirdies Drebėjimq, Ap-
 1823. baigimq, Ribirkezia Matymq, Pabalėjimq, ūdės
 1824. pecybumq i. t. t. pasigūdyta, turėtu uį tay
 1825. piinti, kad per dawadun Sutromyjimq bey

Kuno Maistq Kaujq pasiprintu. Del toktos
 1826. Priejasties mačyja wisugeriansey, kaip kad
 1827. žnoma yra, Aptieforaus **Richard Brandto**
 1828. Szwelcerpiles, kurios po 1 Marki uį Dezele
 1829. Aptiefose gaunamos yra, jos spacyey nu
 1830. Moteria deley smagiojo Bromyjiimo sidos
 1831. Diekarstmos mieliaus uį kitas Prieptoms
 1832. wartojamos tampa. Keikia ale wisados su
 1833. ypatisku Padabojimu ant Wardo Aptieforaus
 1834. **Richard Brandto** Szwelcerpilla toktis pra-

hyti ir istempti, kad fojna tilra Dezele an
 1835. Urafo baltq Kryju randome Grunte tur
 1836. ir Pajenklintm „Aptieforaus **Richard Brandto**
 1837. Szwelcerpiles“ nef, kiteip isweizdanczes De-
 1838. zeles nieks neprivalo pitimti.
 1839. Ant kojnos Dezeles yra pridata, is ko ta
 1840. Diekarstwa susideba, dutent is sescanzujq
 1841. Jolii: Silge, Mofuzgarbe, Aleo, Absynth,
 1842. Bitterklee, Gentian.

Upsyfymai.

11. š. Mėn., Wafare yra per
 Remuno Ledu pas Jarburki
 Georgenburki) Masfolioj beeidams
 Lewyns iluzis ir nustendes.
 abangi Lawonas ikisioi niera
 arastas, melzja Apaczioj Pasi-
 fsiushis tas Personas, kurie
 mwong atrastu, kad jam per
 olrafti žinę dūtu. Jis uį tay
 pps, kad Lawonas tūjau bus
 gabenamas Pasidariustioses Kasp-
 bus uzjofamos, priegtam
 abėjut dar ir 50 Markiū Alty-
 nimo yra statyta. — Nustendub-
 sis buwo widutines didis ir
 rejo maža pilka Barzda. Jis
 rejo ant Kuno raudonolay par-
 kta puwilmnoni apatini Jaka
 watteritq Gisti; keip jis teip
 mo rėdytas, kaip Reto Saitni
 ad pitinta.
B. Lewin, Klaipejoj.

11. š. Mėn., Wafaro Baise, yra per Remuno Ledu pas Jar-
 burki (**Georgenburki**) Masfolioj be eidama Treitnye Jore
 Sundelowiš iluzisi ir nustendusi. Kadangi Lawonas iki watar,
 Ledaus Štiumi prasidedėjus, niera surastas, tay tur imirtai buti pri-
 tmama, kad jis po Ledaus bey su tūmi toliaus pasrowuy yra
 panestas. — Pastuy Pasirasiushis melzja tobil ant Parafymmo
 Nustendustioses Drolto, Speditero **D. S. Sundelowiš Jar-**
burkij (Georgenburkij) wisus tus, kurie nu Smalentiakā i
 Wafarus linfay jep Remuno Krantū gwena, kad jam per Tokrafi
 tūjau žinę dūtu, sey Lawonas fur butu surandamas, po to jis
 tūjau uį tay rupys, kad Lawonas nu Namistia teip greitay, kaip
 galima, butu atlmamas. Pasidariustioses Kastos, priegtam ir Alty-
 ginimas bus uzjofamas.
 Nustendusi buwo dar jauna mažumq druska žiupone, kuri su
 Kelionės-Railineis buwo aprėdyta ir aufsiuq žiupontū Bėgorn prie
 sawės turėjo. Kiti Drabužei nebigal buti pajenklintami, kadangi
 Nustendusi nu ilgėnids ir tolimids Kelionės atgalparagyjo, ir su
 je drauge wajtiawishis Wejimo Wadaš ir drauge yra nustendes.
 Smalentiakuse, 14. Merca 1890.

Edm. Hasenbein.

Diekarstwa:

Mariazeller Magen-Tropfen

labay haunej mačyjanti prie wisofia Pilwo Biga.

Schutzmarke.

Repereinama prie Walgio Renorejimo, Pilwo Silnybės,
 twepanczjo Jado, Pasiputimo, rufyto Atsikwepimo, Płowimo
 Widuriū Sudirgimo, Degimo, wisofia Deczytybiū Pasidarymo,
 prie Glemū, Gelligės, Wymōs ir Pajidajėjimo, Galwōs
 Skandėjimo (sey tašai nu Pilwo pareina), prie Pilwo Krampio
 kietū Widuriū bey Susikimjimo, Pilwo Apjunktimo su
 Walgeis ir Śerimais, prie Kirnēliū, Bluznēšs, Repenū- bey
 Widuriawimo - Sunkenybiū. — Preke ant Plečkōs podraug su **Wartojimo-**
Pamotinimu 80 Pf., dwiguba Plečka 1 M. 40 Pf. — Wyriausis
 Ištuntimas per Aptieforū **Carl Brady-Kremfier** (Meruje).
 Sau per Metus su geriausiu Pasilektimu
 prie junkū ir kietū Widuriū war-
 totosės Piles dabar toleropay pastuy
 tallomos yra. Reik todel ant wirtuti-
 niosēs SargybēsMarlēs bey ant Pasirafymmo Aptieforaus **C. Brady-Kremfier**
 padabotti. — Preke ant Dezeles **50 Pf.**
 Mariazelleriū Diekarstmos „Magentropfen“ bey „Abfūhrpillen“ niera ney
 jofios Pasleptiniū - Priptoms, Padawadyjimas yra ant kojnos Plečkōs
 bey Dezeles pilnay pridatas.
 Diekarstmos, „Mariazeller Magentropfen“ bey „Mariazeller Abfūhr-
 pillen“ yra tikray gaunamos: Tilzeje pazyslamoje Apitkeje, Ragainėj prie
 Aptiek. **D. Fromelt**, Biliuse prie Aptiek. **Kaul**, Kraupijkiuse prie Aptiek.
G. Hemmel, Szirwintntoj prie Aptiek. **Rud. Saffran**, Heintichswaldej
 (Gastuse) prie Aptiek. **R. Bengndt**.

Mariazellerin

Widuriawimo Piles.

Reperinama prie Walgio Renorejimo, Pilwo Silnybės,
 twepanczjo Jado, Pasiputimo, rufyto Atsikwepimo, Płowimo
 Widuriū Sudirgimo, Degimo, wisofia Deczytybiū Pasidarymo,
 prie Glemū, Gelligės, Wymōs ir Pajidajėjimo, Galwōs
 Skandėjimo (sey tašai nu Pilwo pareina), prie Pilwo Krampio
 kietū Widuriū bey Susikimjimo, Pilwo Apjunktimo su
 Walgeis ir Śerimais, prie Kirnēliū, Bluznēšs, Repenū- bey
 Widuriawimo - Sunkenybiū. — Preke ant Plečkōs podraug su
 Wartojimo-Pamotinimu 80 Pf., dwiguba Plečka 1 M. 40 Pf. — Wyriausis
 Ištuntimas per Aptieforū Carl Brady-Kremfier (Meruje).
 Sau per Metus su geriausiu Pasilektimu
 prie junkū ir kietū Widuriū war-
 totosės Piles dabar toleropay pastuy
 tallomos yra. Reik todel ant wirtuti-
 niosēs SargybēsMarlēs bey ant Pasirafymmo Aptieforaus C. Brady-Kremfier
 padabotti. — Preke ant Dezeles 50 Pf.
 Mariazelleriū Diekarstmos „Magentropfen“ bey „Abfūhrpillen“ niera ney
 jofios Pasleptiniū - Priptoms, Padawadyjimas yra ant kojnos Plečkōs
 bey Dezeles pilnay pridatas.
 Diekarstmos, „Mariazeller Magentropfen“ bey „Mariazeller Abfūhr-
 pillen“ yra tikray gaunamos: Tilzeje pazyslamoje Apitkeje, Ragainėj prie
 Aptiek. D. Fromelt, Biliuse prie Aptiek. Kaul, Kraupijkiuse prie Aptiek.
 G. Hemmel, Szirwintntoj prie Aptiek. Rud. Saffran, Heintichswaldej
 (Gastuse) prie Aptiek. R. Bengndt.

**Jono Pridikio Sztar-
 kio, Kasdieniškos Rankū-
 Ruygos** is wofistōs Kalbōs
 i lietuwiskq Kalbq nū Motytojo
 Jurgio Meška czo perwerstōs,
 kuriose Rytmecczio ir Wafaro Mal-
 bos ant kojnos Dienōs per wisq
 Nedelē yra, ir nobažni Paraginti-
 mai, Malbos bey Giesmēs ant
 wisq ewangēliskū Szwencziū ir ant
 wisofia Gžesū ir Pasilaisimā žmo-
 giško Gwastlēs, Sweekatōj, Si-
 goj ir Smertije, — yra isdruka-
 wotoš ir prie manēs kaip ir
 wisū Lietuwōs Ruygintintū pirkti
 gaunamos.

J. Neplenderis bey Sunus.

Diekarstwa, wadinama

Dr. Spranger Magentropfen,
 gelba tūjau prie Widuriū Ne-
 galiū bey Krampio, Wymōs,
 Galwōs Skandėjimo, Pilwo-
 Skandėjimo, Widuriū Kufktumo
 ir pikto Atfidusėjimo, Apstwai-
 gimo bey Kraujo Pagedimo.
 Prieš sunū Widuriawimq yra
 ji labay gera Priptoms, kuri
 greitay ir be Skandėjimo leng-
 wius Widurius padaro, o ir
 Norq Walgymo padidina.

Gaunama Tilzeje Aptkeje,
 wyriausia Wieta **S. Wächter**’lo
 jalloje Aptkeje, Plečkōje po
 50 Pf. ir 80 Pf.

Mano kokiū 19 pruf. Murgū
 bidyji **Gruntstuki**, podraug su
 Gwēnimo- bey Gaspadorystēs
 Trobomis bey tam priklausancjēs
 Gaspadorystēs Daistais, noriu aš
 tūjau pardūti. Gruntas yra haunej
 ighwentas ir pasidaro is Dobilū-
 bey gerōs Dirwōs - Zemēs su
 7 Szepeleis isfetos žiemindis
 Sēklōs. Gruntstukis gul netoly
 nu Katycziū Szafijos Pafamoniū
 Kleme ir kojnam labay pitinta.
 Birkti Norentiej gal wisuczes prie
 manēs maldūtis.

C. Waskins Pafamoniuse p. Stoniskius.

Dantu Darbawiete
 nu **M. Karpes**.
 Kunsktas Dantis, Blombie-
 wimus Dantū Bertaišmus.
 Tilzeje,
 Razernōs Ulcytoj Nr. 23.
Repasitūrenczius
 tūmu aš kasdien, tik Redeldie-
 ke ne, nu Bėgortaus 8 iki 9
 imetys.

Florkalki.
 Swiezu, sauq ir hauniaiši
 aliskū **Florkalki**, žales
 ūpes (Moila), Notruma,
 gterkins, Płowimo - Mē-
 numa bey wisofius situs Ta-
 rūs prifulo ant pigiausia Pefitia
F. W. Gliseit,
 Tilzeje,
 otkeczia Ulcytoj Nr. 74,
 priešais Wotkecziū Bajnyczel.
Silles! Silles!
 labay pigey.
 Primin.: Priewalau tūjau
 eno Motyntinio.

Rugini Brangwynq uį
 Syteri po 40 Pf.
Ruma ant 1 M., 1 M. 20 Pf.,
 1 M. 40 Pf., 1 M. 60 Pf.,
 2 M., 2 M. 50 Pf. uį Syteri,
Creme de Rose, Maras-
quino bey wisofius situs
Liferns labay pigey,
Cufara ant Swaro po 34 Pf.,
 Stufuse ant Swaro po 33 Pf.,
Muskebotq ant Swaro po
 28 bey 30 Pf.,
Druska, 3 Swarus uį 25 Pf.,
Rajinkes bey **Korintus** ant
 Swaro po 30 Pf.,
 pardāba

F. W. Gliseit,
 Tilzeje, Wotkecziū Ulcy. Nr. 74,
 priešais Wotkecziū Bajnyczel.

**Kur ponawoja
 Kosulis?**
 Ištūndytq Prieptoms priūlo
D. Siemering,
 Faltū Aptieka bey Drogū
 Kupcyfste.

Plitas,
Stogo Cerpjas (Dakpanes),
Stogo Wiršanas Dakpanes
 ant Ištuntimo Pawasario Gžesni,
 frankierūtay nu Krantīs Jurōs,
 Remuno, Giltjōs, Kusulēs bey
 Jėgēs-Upēs prifulo ant greitaus
 Prifuntimo ir pigiōs Prekēs.

Grust Schwenner,
 Tilzeje, Wotkec. Ulcy. Nr. 61.
 Diekarstwa, wadinama

nyqawd nmyzawqyq
 ynyqylod gmyzawqyq
 wqwdnyqylod gmyzawqyq
 gpyq nraon gmyzawqyq gpyq
 'gpyq gpyq nraon gmyzawqyq
 gmyzawqyq nraon gpyq
 gmyzawqyq nraon gpyq
 gpyq nraon gmyzawqyq
 nraon gpyq nraon gpyq
 nraon gpyq nraon gpyq
 nraon gpyq nraon gpyq
gmyzawqyq nraon
G. Klein-Neusack-Scheer,
 p. Jugnaczius.

Nu Ugnies

paikštadytū Tavorā pareina bar ant bey po Tasso Prekiū ant Ispardawojimo: Popostas Kapijās bey Cukaro-Starding- ežiū ant Stufio po 5 Pf., keli Szymtai Korzetū, Statilus Peiliū bey Szakeliū, Szaukštū, Zirkliū, Delmono-Peiliū i. t. t. kof. 100 Noturdōs Lazdā ant Stufio po 10 Pf., Piningū Mašnōs, Szuilēs- Delmonai, Relionēs - Kupertai, Kelnuepei, Zēgoraus - Kēdiles (Lencugelei), Szilipiai, Szulos ir tukstant kitotia Tavorā ant Gyhdōs Prekiū.

M. Hadelberg,

Tilžeje, Wandens-Ulyczioj 28. Pardawimo-Wieta wienat geray laikancija tikrujū Paryzeriū Gumsas Stalbinia.

Sejimo Česni

prisiulo raudoniusus bey baltusius Dobilus su Ulystowėjimu uż nu Szilkū walugū ir tikray šezėškā Tavorā, geriausius žalius bey

Ronu-Dobilus, Timotus, engliška Ray-Zode i. t. t. ant pigiausiu Prekiū. Ferd. Kuehn, Tilžeje.

Seklai!

Geriausius raudonus Dobilus, nu Szilkū cychstytus bey kokiū 90 Pracentū Dygimo Svlōs, baltusius Dobilus, žaliusius Dobilus, Buiū Dobilus, Ronū Dobilus, Timotus, Reygras, Knaulgras, Medaus Zole, Piewū Zole, minkštas Dirstes, Seradella, Dirwōs-Pafaro-Zole, Trepejules, Luzerne, Esparsette bey wisokēs kitas Seklas prisiulo

Carl Manleitner, Tilžeje.

Czepat: Dobilū Sejimo-Mašnōs, placzey sejančios Mašnōs.

Matruju Szlymos Knygos yra gaunamos prie J. Reylānderio bey Sunaus.

Emil Seelenbinder,

Tilžeje, Wotiecziu Ulyczioj Nr. 71,

prisiulo garbingiesiems Lietuwiniukams sawo dibysi Logarijo pažyrtamaj wisugeriausiu parwūtū ir neparwūtū, sukū ir nesukū Audimo Bumbulū, baltintū ir nebalintū Mašnōs Gijū, geriausiu Spindejimo: bey Milū Wiltū wisokeropose Upatybe bey Warause wienat geruse ir nesutrum- pintuse Numuriuse, kaip ir gerus judus Milus, puikins Budskingius, Filkinis, wilnonus bey bumbulinis Rabū Ceikins, gražius pagal Mudg priinkancius Werfalus, Flanelius, Kelnū Ceikins, gerus puslininius bey bumbulinis Patalū Upraukalus, Inkratus bey Pabuterēs (Pawoderēs) Ceikins, gražēs filkinēs, wilnonas bey bumbulinēs Škepetas, gerus Saulēs bey Lytaus Szirmus, kaip ir wisokeropus Manu- fakturōs Tavorus nu pigiausiu Prekiū prasi- debant.

Kożnam Pirkejut wierng ir meilinga Pasluzymā paja- dēdams pasirašau

su ausiu Pagarbinimu

Emil Seelenbinder,

Tilžeje, Wotieczia Ulyczioj Nr. 71.

C. Lückio

senaj pagirtasis ir wisucēs geray išbandytasis Sweikatos - Zoliu - Medus bey Zoliu - Tije,

labaj gera ir iskiol nepereita Namū Priprowa pries Kosuli ir Kalko-Uly- bima, Kalko - Glemes, Plaucziū bey Gerlēs piktesnes bey piktas Pigas, kaip ir pries Plaucziū-Nykima, Krutines-, Gylū-, stepenos bey Inkeziū Pigas. Geriausis Atlin- dyjimas uż Szaunumā siōs Priprowōs yra ta Upatybe, kad Wisi, kurie kitokēs Priprowas išbande, wēl gallausēy geriau- sēy iššbandyjušioj Zolū Medaus prase ir dywni yra tie Pasšekinai, kurie tūmi sulaukti tape. Tay nieta ney jole Pasšepines Priprowa, nēs kas Plēczoje randasi, tay yra wirshy użrašyta. Gaunamas Plēczoje po 1 Mt., 1 Mt. 75 Pf. bey 3 Mt. 50 Pf., o Zolū Tije uż Paketi po 50 Pf. Wienat tikray gaunamos, kad wiršutinioj Sargybēs Marke użspaukta stow, Tilžeje prie Aptieforaus Bōhmer, Heinrichs- wal dēj (Gastūse), Kaufēnuse, Rusnēje bey Mehlaui- kuse Aptiekoj.

Ant wiso Swieto pagirtasis nū Uredu megintasis

Ringelhardt = Glōckneriškasis Ronu- bey Gydimu = Plosteris*)

išgydo wisas Putmenius, Gumbus, Dedermenēs, Ronā Karšti, surā Bėgimā, Wešligēs, Kaulā Puwimā, piktus Birštus, Szalcio Gumbus, Ronas iš Susideginimo, Wistaktus, Išsimušimā, Škilwio Resweikung, Kauligē, Gelimus ir t. t. greitai ir nūgrunczei.

*) Su Sargybēs Marke ant Deželit gaunamas po

50 Pf. (podraug su Bartojimo - Pamokinimu) daugiausioje Aptiekoje, kaip antay: žaltioje Aptiekoj Pono G. Bōhmer, Tilžeje bey wisoje kitose Aptiekoje; Aptiekoj Pono R. Kauf- man, Mūnchenhoffstrase 11, prie H. Kahle, Alškad. Langgasse 74, Volkmar, Bergplatz 2 bey wisa Aptieka Karo- liaucziuje; G. Lehmann, Katyczuse; R. Groppler, Pillawoj; kaip ir iš Aptieka Miestā Allenstein, Bartenstein, Fischhausen, Gumbinnen, Yrūlēs, Kaufēnū, Kraupiskū, Labgawōs, Leica, Melautia, Klaipebdōs, Palkainēs, Prekules, Kagainēs, Rusnēs, Štaisgiriā, Sztalupėnū, Žilū, Teplawōs, Weluwōs t. t. Gydimu-Atkudymai tenaj yra parodomai. Primin. Neik geray ant wirshy stowencziōs Szutemartēs padaboti.

Kas

Kosuli, Kalko: Ulystowėjima sunku Ulystowėjima, Škau- dejimā Kalko, Kalko: Glemes i. t. t. tur, tam yra

Kosulio-Nepritelis

geriause Prieprowa.

Plēczoje po 50 Pf. bey 1 Mt. wienat tikray gaunamas prie

Albert Zippfe,

Tilžeje, Aukštojoj Ulyczioj 59

Geras

Karwin Pafaras

yra Dware Jāgenberg pa- Kallwius uż 2 Markū 50 Pf. ant Centnerio pardādamas. Pre-

yra per didesni Pieno - Dawim- wēl išlyginama.

F. Otto Schulz,

Tilžeje, prie Turgaus, prisiulo sawo wisucēs bagotingo- zortierūtaji Logari, iš wisok-

Remesto-Dalykū, Geljies- Tavorū bey Budawonē

Priewoliū pasidarantij, an- piglū Prekiū.

Inkaro

Pain - Ekspelleris

yra ir pasšiekta geriausioj Pri- prowa pieš Kuno - Drebe- jing, Trautimā, Sanariū- Gelimā, Strenū Standē- jing, Gylū Gelimus, Szono-Durimus ir prie Uly- bdyms uż tay yra tas Daitis, kad Wisi, kurie pirma kitokēs Priprowas wartoj, wēl gal- liausēy prie senoj, geray iššbandyjušioj Pain- Ek- speller sugryzo. Tis yra twiris Maczyjime ir pigūs Prekeje (50 Pf. bey 1 Markū uż Plēcziū) Neik saugotis nu niekam newertū pasly- taišytā Padaryniū. Wienat tikras, kad Infaras stow. Gaunamas daugiausioje Ap- tiekoje. — Wyriausia Parda- wimo-Wieta Nūrnberthj Ma- rijōs Aptiekoj. — Katyczuse gaunamas prie Aptieforiaus G. Lehmann.

Dr. Spranger'sche

Heilsalbe

atima Karšti bey Standėjim- wisoms Ronoms bey Škau- liems ir prawaro tolesni Pa- piktimā, ištrauka wisus Pulis- be Pjowimo, išgydo trumpai- Cēsē kielwienū Rong, kaip antay- piktus Birštus, wisokius ir pa- nusius Standulius, kaip antay- prie Rojū, nuhalusius Sanariū- piktā Krutine. Prie Kall- Štandėjimū, Durimo bey Ma- gardōs Durimo, Spaudimo, Pli- himo ji tankej Palengwintū- dāda.

Gaunama Tilžeje Aptieka- wyriausia Wieta G. Wāchter- šiltoje Aptiekoje, Deželēje po 50

Priedėkla prie № 12 „Tilzes Keleivio.“

Tilžėje, 21. Merca 1890.

Įš Lietuvis bey abiejū Prūsū Prowincū.

Tilžėje, 13. Merca. Szturms bey Lytus pastūjose Dienose Nemuno Ledu pas Miestą weikly ant Pasijudintimo priwerte. Dar wafar Drafūnys pale Gelfkelio-Tilto per Ledu perėjo. Wiena dibi Kelionės Walte, tūri tēnay Lentas buwo lodawusi, wos bepaspėjo i Dstą nusigauti, katp Nakties Gzese pas Tilgą esančioji atwiroji Wieta nu Ledaus prisumta tape ir Sziow ir litą Ledu pastay ware. Szendien pirm Wētā buwo jau wisas Nemuns pas Tilgę pilns sumarytā Ledinā; Wandū stowėjo ant Zegoraus 3 2 Meteriu ir 92 Centimeterius aukstaj.

— 15. Merca. Kaip figion stowenthsis Dragunū Regimentas Prinz Albrecht von Preußen nu kommandierūjančiojo Gendrolaus Bronsart von Schellendorf bey Diviziono Komandiero von Rosenberg 12. s. Mēn. persijurētās buwo, turėjo Regimentas 13. s. Mēn. dibesnę Lauko-Szluzmōs Wandymą atlikti. Wiena Estadrūna to Regimento Neprietela nuženklino, kursai nu Tilgės ant Szilokarcziamōs intay traukēs. Returios kitos Estadrūnos seke, ant Karo prigatawytōs bey kariskay ustojuos, ant Zegoraus 8 is Tilgės. Lauko-Szluzmōs Wandymas rado sawo Uzdaiq per Plaisinimā Szypēs Tilto pas Werdainę. Dragunai hitą Maršą, kursai 43 Kplomēterius lgs buwo, i penkēs Adynas atliko, nors Kelei is Dalies jau labay minkti, Sirese ale dar kietl ir slydi buwo. Kad Arklei nepailso, tay is to atšėjo, kadangi Szandarai dirma jodami uż tay rupino, kad Kels atwiras pasiliktu. Prie Plaisinimo buwo daug Tufstancziā Zmonia susteję, kurie potam nu Szandarā ant Aistraulimo raginami buwo, alp Trubā Walsas apsale, kad Plaisinimas rasti debęs. Ir komandierūjanthys Gendrolus uwo su sawo Lydetojės Wētā Kalle su Gelfkeltrukiū i Werdaini parkeliamęs. Potam uwo ant Prisdraugawojimo hitam Wandymui 4 Oficrai nu litā Kawaltijsōs Regimentā komandierūti, kurie tū Zojimā ant Dragunū atlikū atliko. Ir Zemēs Budawonitā Uzdaiqas Brunde, kursai Babudawojimā to naujojo Tilto wedes buwo, nu sawo Urēdo draugais anq Plaisinimā pasijurėjo ir tū draugais turėjo, kad wiens su pilnay pri-lyptais Wandens Stiklais darytas Wandymas trode, kad naujojo Tilto Pamatai per anq Plaisinimā atelubudu netape pajudinti, foktai Zemēs Zymys twirto Budawojimo yra. Plaisinimo Prowymas buwo labay didis, nēs kitas nepereinamas buwo pastojęs, Sēdai i wisas Szalis isblas tyti, suiruskinti ir wiens ai hito sumesti gulėjo. Dragunū Regimentas ir Nakti Szilokarcziamoj pasliko ir sekantiji tymeti wēl i Tilgę sugryjo. Ney prie tyra, ney Arkliā niera tokio Kullimo uwanoma. Įš to galime suprafi, kokins uwsilytims musā Balmierei ir dabarypšame Gzese prie musā ne per gerofēs Pabūds periwoti isenga.

Sandflus, 14. Merca. 8. s. M. ant Zegoraus 7 Wakare prie Butelninko Pelsulo maledumuse Ugnis isfibriuwe, Gywenamoji Staldziu, wiena maja Skune bey wiena pasijure abelnay iki Pamato nudege. Wiena arwi ir dwi Kialū, katp ir wisi negywieji

Gaspadoryskēs Dalkai drauge sudege. Gywenamoji pries Ugnies Įstādą tikt mentay tebuwo ipirkta. Bednieji Zmones per anq Nudėgimā labay dibę Įstādą gawo.

Kraupiskius, 5. Merca. Wos Laidojimo Warpat nutilę buwo, kurie prie Palhdėjimo pangzionierūtojo Pracenterio R. i Kapus pastambėjo, tay sendien sie jau wēl sawo Walsą dēl tam lgydās Priejasties patēle. Szendien po Wētū tape Lawonas 1. Merca pasimirusojō Kunigo Wachowski is Wajnyczid, i turę jis Dlenq pirm to nu Parapijōs Mokytojā nunestās buwo, i Kapus palhdėjamas. Kreizo Kunigai, Kraupiskio Parapijōs Mokytojei bey wos sustaitoma Zmonia Daugybe is arty bey toly ant Laidotuwjā susteję buwo. Pons Wyštaps Friedemann laise wokiskaję, Pons Kunigās Hammer letuwiskaję Lawonimę apie Sodzius Jon. 1. Pers., 45—47 Persim. — Karšilige musā Kampe wis daugiaus pradeda platintis, trys Zmones ta Liga wiensōs Nedēlēs Tarpe is musā Kiemo yra pasimire, o dēl tōs Priejasties jau ir musā bey Kraupiskemū Szulėj Pamoklas yra pasilowęs; teipjau ir Musāta Liga musū Kampe tarp Rudikiū ponawoja ir jus jawina.

Įš Pakalnēs Kreizo, 14. Merca. Ziema eina dabar Galopi, o Entego tikt nerūjome, teip tulasis Zemēs Gaspadorus apmūdīngay dumos, kurs be Sniego Kelio si Syti turėjo pasgelbėti; wajiūjama tikt turėjo buti, is ko dabar daug Pertaisymā prie Wejtmā reifalingi postojō; tie kastūja daug Piningū, nēs Geljo Prefes yra labay pabringustos. — Sniego Stofa ant antrosēs Pusēs ale tikt ir naudinga pasidare, nēs jōs dēly Rugiā Laukai, kurie is wiso labay geray stow, Pawasaryj ney jokids Įstādās negauna. Pawasaryj Meto 1889 isfiteiji Dobilai labay silpnay yra isdygę. Pakalnēs Kampe dēly Pasarōs Stofōs tikt retay tiera pasigūbama, tūri aukšciaus gywenantiesiems Zemininkams daug Rupezcziā padaro. Kralfo Sziaudā rods tikt mentay tiera ir Mieskū Kupetōs mentos pasilikta. Wyriausis Dailis ale jut tikt galansey tas yra, kad sawo Galwijtemis gawa Pasaro turime. To Pasaro yra ale sioj Ziemoj daugiaus jēstoma ir perkama nekaipt ituse Metuse, kadangi Galwijei aukstoj Prefej stow, hycęjy pritiwlnustosēs Karwes. Įš Rytprūsā i Wokietijsōs Widuri dabar daugiaus Galwija pareina, nekaipt is Hollanto bey Oldenburktō.

Szilokarcziamoj, 9. Merca. Tūjau po Sustojimo Deputertibucziō Berlyne nuėjo Deputertai Klaidēds bey Szilokarcziamōs Kreizo, Pons Landrois v. Linder bey Dwarionis Pons Kosmac, prie Pono Gendrolfeldmaršalo Growo Moltkio, jeb jam Konzerwathwū Dekawonę uż tay isstartu, kad wēl esqas priemęs, ant Kreizā Wieteninku Ciecoryskēs Saimē pastoti. Po sirdingo Paswelkinimo atsiliepe Growas Moltkis, kad jam jo aukstoj Senatwēj berods sunku pastojus, uż musā Kreizis Ciecoryskēs Saimē pastoti, jis tay ale per sawo Pareigā laikēs, tokiamē sunkiamē Gzese Wieteninko Urēdq ušfinti; jis is sawo Lietuwiniškā nepragaishtancziōskēs Reiles nu Szirdies pasi- dziaugēs.

Ziliuse, 14. Merca. Szendieniskasis Zomartas pries kitus Metus mentay tebuwo aplankytas, foktai bene wienat is to atšėjo, kadangi Zemēs Kelei labay sletti yra, o ir parduamujū Galwija tikt mentay terandasi. Geray augustos ir pritiwlnustos Karwes ant aukštā Preakū perkamos buwo, teipjau ir jauni Jauczej geray użmofami tape. Atgabentiesi Arklei tikt wduitnei tebuwo, o ir ant wduitnā Preakū parduoti tape. Nu Zilia i Wakarus gulentiesi Kiemat kune ney wieno Pardawėjo arba Pirkėjo nebuwo atskunte, kadangi tēnay ney jokids Szajijsōs nerandasi, o Zemēs Kelei tokiamē sletiamē Pasilalkhyme stow, kad ant jā wajiūti powisam negalims Dalkis yra.

Pruthij, 11. Merca. Miesto dwangeliskay-luteriskoji Wajnyczia, tūri pagal Miesto Nusdawimo Pranešimus Gzese nu 1609 iki 1612 yra pabudawota, dar Dėgyje sio Metro is Lauko pertalsoma bus, si wisur su raudonomis kietay begtomis Plytomis apstatoma taps, potam si ir naujas Želgas gaus. Kastos sio Perbudawojimo pasidarys ant 40 000 Martiā. Pirmkol ale Babudawojimas bus pradėdamas, taps Wajnyczia nu Persimanancziā mėginama, foklamē Pasilalkhyme ta senoji Budawone randasi.

Įš Palkalnēs Kreizo, 12. Merca. Ant Dwaro D. pas Szilēnus yra wiena Merga 7. sio Mēnesto prie Kullmo-Mashnōs atkartotinay abidwi Koji luzust, priegtam ir wiena Kulše jet isfifukusti. Tūjau pritiwlnustais Wietorus pajenklino anq Pajaidimā per Gywaszui priegadinga. — Dwarionis P. is St. sūnte wafar Galwijus ant Zomarto i Palkaini. Wlens Berns turėjo su wienu wienum Arkliū kutytu Wejimu Galwijtemis Pasaro pastay westi. Prie Atgalgryšimo, betemstant, Berns nu Szajijsōs Tilto i gilejē Wandens Grabę su Wejimu ipakē; Arklys tape is Wandens negyws istrauktis. Kaip kad rodos, ansai Zmogus apfigerēs bus buwes. — 11. s. Mēn. Szirwintoj jau dibi Pertynyja Pawasario Pristartinimā apsale, o ir Szrulei (Wyturēi) sioj Dienoj jau gledojo. (Dabar Szrulei jau wisur bus girdami.) Strazdai figion dar niera pastrodę. — Laukninkams ant Pzlaugsmo Pagada teipo persileite, kad majums Sniego bey Lytus apstelsdamu Sēklōs Laulus drėgnus padaro, nēs per ilgaji Szalti buwo Laukai jau powisam sausi ir jūdi pastoję. Molio Gruntas buwo teip labay ispalęs, kad kaip i Pelenus i tolē Zemę iminti turėjome. Daug Kwieczziū Laukai rodos per Szalti Įstādās gawę ir dēl to labay reti yra, priegtam ir swiezieji Dobilai silpnay stow, kadangi jie praėjusioj Pawasario Gėdroj teipjau retay tiera isdygę.

Lujoj pas Mares, 12. Merca. Paslutinyšis Szaltis Ledu ant Maritā bey Upjā teip toly wēl pastiprings buwo, kad ir Zweisū Kiemuse pas Mares wajiūjama galėjo buti. Miesentinkai pirko randamūsius Pjowimo Galwijus, Weršius bey nupenėtases Kiales, Kialūti Kupczelninkai kudases Kiales. Ir Szteno Pirkėjai, daugiausey su Wejimais, buwo atwojantę, kadangi is wiso tikt mentay Sniego tebuwo pilus. Tūse Kiemuse, kurie arcziaus prie aukšciaus gulencziā Kampū randasi, kune wisas Szlens jau yra isfirtkas, i

tolkaus ant Mariā linkay esancjāfus Riemus, kaip antay i Dšē bey Luje tikl mentay Pir-
 fejā tepareina ir todel hiecion dar daug
 Szieno randasi. Daugiausiejū Aukštūmūds
 Gwatininkai rasi dar nežino, kad ir is gi-
 liofes Pafafnēs, kaip antay is Dšē bey Lujs
 Wajlawimui tinkantis Zemēs Kelei ant Sza-
 sijōds nuweda, kuri nu Kaufenā ant Rusnēs
 linkay eina. — Nebelēj nu 23. February-
 jans iki 1. Merco žwejojo Kopininkai is
 Biskopiā bey Niddōs ant rymūds Martā Pu-
 ses ir Naktiēs Salte i Luje bey Dšē ant
 Nakwūmūds parėjo. 28. Februaryju gawo jie
 nu sawo Moterit Depeše, kad ant antroses
 (wafarinioses) Mariā Pufēs Ledus jau su-
 laužytas ir nu Krašto galin waromas esq̄s.
 Žwejei tūjau Namon link pasidawē, kur jie
 ale atrado, kad Ledus tenay jau 2 Kplomē-
 teriu nu Krašto galin parwarptas buwo.
 Moters bey Rudikei Rankas gniauzdami ant
 Kalnū stowėjo ir Wēdā sawo Wyrā bey Tēwā
 mate. Jie turėjo ant Mariā Wiburis as-
 rautti ir ant Niddōs linkay wazūti, tur jie
 galiausey sukimstā Ledu atradē ant Ropā
 Pufēs su didze Gwasties Priegada ir neap-
 rasoma Proce persigawo; Arket prie to tanke-
 klūjo. Su tofelis Wargais tur bēdnasīs
 žwejys sawo Dānūds jēktoti.

Klaipėdōj, 11. Merca. Per toklas
 8 Dienas Szturmai nebinor pasilauti. Pas-
 kutiniose Dienose pas Mariū Kraštā klūe

neperstotinay Szturmo Ruzenklūmai isfelli
 stowėjo. Pasutiname Gzēse dēley drēgnosēs
 Pagadōs ir Ledus ant turhiskūjū Mariā la-
 bay silpnas yra pastojēs, daug Wietose atwiras,
 Wandū yra matomas, teip kad ir žwejei,
 kurie su Ledaus Pasilaikymais geriauley apsi-
 ekti jino, prie Bilnawosimo jā žieminūds
 žwejybōds didžiausi Ažylumū wartoti tur, jeib
 Negillati iswengtu. To natbojant parėjo
 tikl Szlēdes žwejo žedelio is Niddōs prie
 Barygziūmū nu žwejybōds ant žegoraus 4 po
 Pētā toki puse Kplometri nu Niddōs i Pētus
 linkay i wieng nu Sniego pripustytā atwirā
 Wietā. žedelio Berns, kursai wazlawo, bey
 du prie Szlēdzlū patinkytoju Arliū nustendo,
 kitiems ant Szlēdzlū buwastiesiems 4 Wyrams
 pasisele dar is Priegadōs isfigelbeti. žedelis
 per Prapuldyngū i Arklā tokius 400 Marškū
 isfaddōs yra gawēs.

Tolkemitt, 10. Merca. Ne mentas is-
 gastiis wafaryhscioj Nedēlbienēj ant Diewo-
 Szlužbōds Suftrinufiesiems Katalikiskoj Waj-
 nygziōj pasidare. Pattab buwo Miše ant
 Galo ir dabar labay sunkus Bildėjimas po
 Turmu girdamas buwo. Tūjan Wisi laukuy
 werjēs, misydami, kad toks Negillatis nusi-
 dawēs, gallausē ale žmones nustrambe, kaip
 iskrasta tape, kad wleus Swartis nu Turmo
 žegoraus žemyu buwo nupūlēs, is kurio
 Ažistikimo ney toki isfada nebūwo pasidariusi.

Gollub, 9. Merca. Graudenco Meste

brukawojamajei Ceitungai yra sekantysis At-
 stikimas, kursai apie Pasilaikymus mastolisko
 Gaspadoriawimo aisku Lindymā dūda, buwo
 neshamas: Wiens mastoliskis Padons buwo
 pirm 40 Metā is Mastolijōds i Englantā is-
 teltawēs ir dabar atgal pargrūzo, jeib jawo
 senajē Tēwislē aplankytu. Englante tas
 Wyrōs ne mentā Naudā buwo susrinēs, todel
 jis ir per Rubeziū perskodams dibi Szmotā
 Piningā prie sawēs turėjo. Teip lengwey
 ale jis per Rubeziū neperfigawo; ant masto-
 liskosēs Mūito Ramarōs tape jis sulmtas,
 kadangi jis nu mastoliskosēs Zalnerawimo
 Szlužbōds atstiraukēs. Wisas isfitehlinimas
 ir Medlimas niekā negelbejo, tikl Kupeta po-
 periniā Rūblio Piningā pamankštino Szjrbis
 mastoliskūjū Mūito Uredininkā; Apfaltamsam
 tape Walnybe atdūta, kuridōs jis ale ne ilgā
 pasidziange, nēs apie tā Dalhā kitos Wyr-
 riaušybes žing gawo, kurios prie knu Zalner-
 rystēs Szlužbōds Atstiraušyji stunde, ji prieg-
 tam ir netikra Piningā Diebimo kaltino, teip
 kad jis wēl i Kalėjimā nugabentas tape.
 Kaip jis is Zabangā isšiwalys, tay jis dar
 nežino. Wiens jo Genczā yra dabar is
 Englanto primadintas, kursai aukstā Raucionū
 stais, jeib Apfaltintasis bent ant Walandōs
 paleidziamas butu. Ar ale tame Gzēse ne
 wisas Sumtojo Turtas sugais, tay yra kitā
 Klawšmas.

Alpsakymai.

Benno Mey,

Dantu Liekorius,
 Tilžeje, Goldschmiedestrāse 9,
 ant Rampo Wasserstrāse.
 Kunstiskū Dantu nū 3 Mk.,
 Pripylimu jau nū 2 Mk.
 Kas pagedo 3 Stundūse pa-
 taisoma.

Dēley gero ispirkimo par-
 dūdu as wisofius tikray par-
 wūtus Bumbulus bey wi-
 sofes Audimo = Wilnas pi-
 glaus kaip kojna kita Kupcyšte ir
 uziškowju uż gerg Laikyma; ge-
 riaušes nebaltintas suktas uż
 Pakā po 9 Mk. 50 Pf., geras
 nebaltintas nesuktas nū Pakā po
 7 M. 50 Pf.

F. Mandies,
 Manufaktūrdōs bey bumbulinū
 Laworū Kupcyšte,
 Tilžeje, Wofleczitū Ulyczioj Nr. 74,
 dibzejel Bazynczej priekāts.

Zopostas didziū bey mazu Riebsilkiū

yra pristulomas ant tikray pigit
 Prekiū nu Pakūzēs bey
 Destilaciono = Kupcyštēs
 nu

Albert Müller,
 Tilžeje, Aukštioj Ulycz. 90.

Große Schloßfreiheit-Geld-Lotterie.

Hauptgewinne: 600000, 500000, 400000, 300000, u. s. w. Mk. (Kleinsten Gewinn
 in den 4 ersten Klassen: 1000 Mk., in der 5. Klasse 500 Mk.).
 Ziehung: 2. Klasse 14. April 1890, 3. Klasse 12. Mai, 4. Klasse
 9. Juni, 5. Klasse 7. Juli 1890. Zu dieser Lotterie versendet nach Ausgabe der Loose nach
 Reihenfolge der eingegangenen Ordres, jedoch nur gegen sofortige vorherige Baareinsendung
 des Betrages: Original-Loose 1. Klasse: 1/1 64, 1/2 32, 1/4 16, 1/8 8, 50 Mk. (Preis für
 alle 5 Klassen: 1/1 212, 1/2 106, 1/4 53, 1/8 27 Mk.), ferner Antheil-Loose mit melner
 Unterschrift an in meinem Besitz verbleibenden Original-Loosen mit gleichmäßigen Erneuerungs-
 beträgen für jede Klasse: pro 1. Klasse: 1/2 21, 20, 1/4 10, 60, 1/8 5, 40, 1/16 2, 80, 1/32 1, 40 Mk.
 Antheil-Vollloose für alle 5 Klassen berechnet: 1/2 106, 1/4 53, 1/8 27, 1/16 14, 1/32 7 Mk.;
 ferner Meher und Marienburger Geld-Lotterie-Loose incl. Liste à 3,50 Mk.
Carl Hahn, Lotterie-Geschäft, Berlin S.W., Neuenburgerstraße 25 (gegründet 1868).

Die sechsmal wöchentlich erscheinende
„Zister Zeitung“
 (Nr. 6042 der Zeitungspreislifte)
 mit den Beiblättern:
Illustrirtes Unterhaltungsblatt
 (wöchentlich),
Landwirtschaftliche Mitteilungen
 (wöchentlich)
 und
Frauenblatt
 (wöchentlich)

bringt telegraphische Depeschen, telegraphischen Produkten-
 bericht von der Königsberger Börse, Leitartikel, Politische
 Wochenübersichten, das Wichtigste aus der Tagesgeschichte,
 Lokales und Provinziales, Land- und Hauswirtschaftliches,
 Briefkasten, Räthel, Berliner Rubelkurs, Familiennachrichten
 und ein reichhaltiges Feuilleton; ferner werden in der „Zister
 Zeitung“ die vollständigen Gewinnlisten der Königlich
 Preussischen Klassenlotterie zum Abdruck gebracht.
 Die interessanten Skizzen „Neue Bilder aus Zisters
 Vergangenheit“ werden in der „Zister Zeitung“ fortgesetzt
 werden.

Anzeigen finden durch die „Zister Zeitung“ die weiteste
 und wirksamste Verbreitung.
 Der Abonnementspreis beträgt bei allen Kaiserlichen
 Postanstalten
vierteljährlich nur 2 Mark 25 Pf.
 Die „Zister Zeitung“ hat auch den Postdebit in Preussland.
 Die Expedition der „Zister Zeitung“.